

אשדות

עלון אשדות יעקב איחוד

שבט אומר

אָב אָנִי לְעֵץ וְשִׁיחַ,
כָּל שְׁתִּיל נֹטֵעַ – יִצְלִיחַ,
יִשְׁגְּשֵׁג וְיִגְדֵּל,
אָמִירוֹ יִשָּׂא אֶל עַל.
הַפְּרֹדֶסֶ בִּי יִזְהִיב
בְּרוֹב פְּרִי, בְּקִטְיָף.
שְׁקֵדִיּוֹת בִּי מְלַבֵּינּוֹת
לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה לְאֵילָנוֹת.

אנדה עמיר פינקלשטיין

עלון מס' 1507 – 26/1/18

פתיח

בשמיני לפברואר, בעוד כשבועיים, ימלאו חמישים שנה למיקוש, בו נהרגו חיים מוצרי, יהודה חלק, חנן לרנר ומתנדב משוויץ, גרהרד קלר, בעת שנסעו בעגלת בננות בשדות הקיבוץ.

מי שדואג שהזכרון הקולקטיבי לא ישמיט ציוני דרך אלה, הוא אורי ניב, המדגיש בכל פורום רשמי, שאשדות יעקב שילמה בשנות מלחמת ההתשה (70-68) מחירים חסרי תקדים בחיי אדם וברכוש, בתוקף היותה ישוב ספר, שמתעקש לנהל שגרת חיים במציאות כמעט בלתי אפשרית. אין עוד קיבוץ בישראל, מדגיש אורי, ששילם מחירים כה כבדים, ולכן שומה עלינו לשוב ולהזכיר זאת מעל כל במה. אם להשוות את מצבנו באותן שנים למצבם של יישובים צמודי גדר, נוסח עוטף עזה של היום, דומה שאין כלל מקום להשוואה. וטוב שכך.

לאור פנייתו של אורי, החלטתי להקדיש את העלון הבא (פברואר) לאיזכור רצף הארועים שפקדו אותנו במלחמת ההתשה, ולשם כך שוחחתי טלפונית עם רמי מור, שהיה נהג הטרקטור שהוביל את צמד העגלות, שאחת מהן הפעילה את המוקש. רמי, אב לשישה (שניים מהם קטינים) המתגורר שנים רבות בשוויץ, שומר על קשר חם עם אורי ז"ל ורינה פלג תיבדל לחיים ארוכים, ובאמצעות רינה נוצר הקשר בינינו. הראיון המלא עם רמי, כמו נושאים נוספים הקשורים באותה מלחמה ארוכה, יופיעו בעלון הקרוב. אשמח לקבל מחברינו רשימות הנוגעות לתקופה, גם כאלה שפרסמנו כאן בעבר.

אז אם הבצורת כבר כמעט מאחורינו והתפילות לגשם נענו ונותנות את פריין, אז מה לנו כי נלין....

שבת שלום בתקווה להתבהרות חלקית..

אבנרון

ממזכיר הקיבוץ סוף סוף חורף

גם לא וותיק – ינווטו את קהילת אשדות
למקומות טובים.

המשימה הבאה שלנו היא באוקטובר 2018 כשמתקיימות הבחירות לראשות המועצה האזורית והבחירות לוועד המקומי להציג את חברי וועד ההנהלה כמועמדים להיות גם חברי הוועד המקומי ובכך במקום לנהל את הקיבוץ בשלושה ראשים, הקיבוץ ינוהל בשני ראשים.

הסערה

שישה ימי גיזום וכריתת ענפים (10,000 ₪ ליום) השקיע הישוב בחצי השנה האחרונה. (4 - על חשבון חברי הקיבוץ 2 על חשבון הוועד המקומי). טונות רבות של עץ הורדו מענפים ועצים שנראה שעשויים ליפול ולהפיל או לשבור את מה שבדרכם.

נכון, גם בסופה הזאת, ענפים נשברו ונפלו ויחד עם זה לא נגרמו אצלנו נזקים ששמענו שקרו במקומות אחרים.

עוד לא תמה המלאכה ואנחנו יודעים שיש עוד מספר ימי גיזום וכריתה כדי להיות עוד יותר מוכנים.

גשם

למרות שנכון להיום אנחנו עדיין באחת משנות הבצורת הקשות שעוברות עלינו. דווקא השנה הגשם שירד גרם נזקים בבתים של חברי קיבוץ. מדובר בעיקר על גשם שחדר דרך רעפי הגגות אל תקרת ה"רביץ" כשהוא מביא איתו לתוך הבית, את לשלשת היונים שהצטברה מעל התקרה, עם פגרי גוזלים ורימות המצויות בתוך הזבל הזה הכל מלווה בריח עז וקשה מנשוא. שתי משפחות עם ילדים נאלצו לעזוב את דירותיהם בקומה השנייה והתנחלו אצל הסבתא והסבא.

אז מה עושים? לאחר תיקונים חוזרים ונשנים של הגגות שמסתבר שלא צלחו היות והרעפים בני ה- 50 מתפוררים, הוחלט

המשך בעמוד הבא

פיתוח

בעלון הקודם דיווחנו על השקעה של 100,000 ₪ שהשקיעו חברי הקיבוץ במדרכה חדשה שנשללה באזור הפעוטונים והגנים. כבישים, חניות ומדרכות ביישוב הם באחריות הוועד המקומי, וצריכים להיות מטופלים על חשבון כל חברי הישוב. אלא שחברי הקיבוץ לא יכלו לשאת את מצב המדרכה והחליטו להשקיע את הסכום מכספם.

עם סיום הטיפול במדרכה פנתה מנהלת הגיל הרך להנהלת חברי הקיבוץ בבקשה להשלים את מראה הסביבתי של מערכת החינוך על ידי גינון ושיפור התאורה במקום. למרות שרוב הילדים במערכת החינוך אינם של חברי הקיבוץ ולמרות ששני הנושאים האלה הם באחריות הוועד המקומי, שוב התגייסה הנהלת חברי הקיבוץ והשקיעה מכספי החברים 30,000 ₪ בגינון, ו-10,000 ₪ בתאורה סולארית.

נראה לי שהוועד המקומי וחברי הישוב שאינם חברי קיבוץ צריכים להעריך ולהוקיר את תרומתם הגדולה של חברי הקיבוץ למראה הישוב.

ועד הנהלה קהילת אשדות יעקב איחוד

משמח לראות את תוצאות הבחירות לוועד ההנהלה של הקהילה כולה (קיבוץ + השכונה הדרומית), מעניין לראות:

- א. שני החברים שקיבלו את מירב הקולות הם אנשי השכונה הדרומית: גיא צליל וניב ליש.
- ב. מתוך מועמדי השכונה הדרומית נבחרו רק גברים: גיא, ניב, אלמוג ויריב.
- ג. מתוך מועמדי השכונות הצפוניות נבחרו 4 צעירים, 2 נשים: נואית ברגר ונורית רז ו- 2 גברים: יונתן שטיינדל ויותם בארי. ועוד 3 נשים מנוסות יותר: ראלי ראובני, רבקה מנטל, אדמית פלג. נראה שהוועד החדש בראשותו של מנהל הקהילה (גלעד גורן) שכבר לא כל כך חדש ויחד עם זה

ממזכיר הקיבוץ – סוף

שגיל אלטר הגיע, שאז הפלנו עליו את המשך הטיפול.

מבחינה קהילתית לא נוצרה קבוצה. וגם בינם ובין צעירי הקיבוץ לא נוצר קשר. היו משפחות מאמצות שעשו את המיטב היתה עבודה איתן, אבל לא הצלחנו ליצור מהן קבוצה כמו שחשבנו.

מבחינתי זה אי-כישלון למופת, שמח שהקיבוץ תרם את חלקו במשימה לאומית.

מודה לגיל על העשייה שלו וההתנסות שלו.

מודה להדס קיים שהיתה לגרעין אמא מסורה ואוהבת.

יעל ואלון: אשדות יעקב לקחה על עצמה גרעין מאתגר. זה לא היה גרעין הומוגני כמו רוב גרעיני צבר זה היה גרעין שמחציתו קבוצת אמריקאים צעירים +18 ומחציתו יחידים מבוגרים +25 ממקומות שונים בעולם: אוסטרליה, דרום אפריקה, אורוגוואי לחבר אותם זו משימה קשה ואתם עשיתם את זה בצורה הכי טובה שאפשר.

לא צריך לראות בעזיבת החברה כישלון, גם הילדים שלנו הולכים לתל אביב. אנחנו גם מכירים שהם עוזבים בלי להיפרד, בלי להגיד תודה זה לא אתם, זה הם.

קיבלתם נערים מארצות זרות ואצלכם הם נהיו ישראלים: מדברים וכותבים עברית, משרתים בצבא, נוצרו קשרים בין יהודים צעירים ממדינות שונות על הכדור, נוצר קשר עם משפחה ישראלית בקיבוץ – המשפחה המלווה בסך הכל אלו הישגים אדירים. ובכלל, אם נשארו אצלכם בשלב הזה 6 חיילים זה יותר טוב מהרבה קיבוצים אחרים.

בסך הכל עשיתם עבודה חשובה וטובה. היינו מאד רוצים שתמשיכו, שתיקחו עוד גרעין. רק קיבוצים שלוקחים גרעינים ברצף יכולים להחזיר את ההשקעה.

תודה לכם, אנחנו מחכים לקריאתכם. יעל ואלון.

שבת שלום וסוף שבוע רגוע ונעים

יונתן אלטר – מזכיר הקיבוץ

בהנהלת הקיבוץ, להקדים תכנית השקעות (שטרם אושרה) שבה נכללים 6 גגות ולבצע מיידית את החלפת הגגות של שני הבתים האלה. מיכה סוסן הגיב במהירות שיא ותוך כמה ימים ארגן את החומרים הדרושים, תאם את התאומים הנחוצים ואז... בא עוד גשם ומפריע; ואז אין ברירה וצריך לחרוץ דשאים עם משאיות כדי להתקרב לבתים. גג אחד הסתיים תוך יומיים, הגג השני מחכה לסוף גל הגשם הנוכחי.

אנחנו יודעים שהגגות החדשים יפתרו את הבעיה ומאחלים למשפחות לחזור לבתיהם בהקדם.

סיכום גרעין צבר (ראה גם ראיון עם גיל אלטר בהמשך העלון)

בפגישה השתתפו: דורון רוזנבלום מזכיר הקיבוץ בעת קליטת גרעין צבר ורוב שהותו בקיבוץ, גיל אלטר – מלווה הקבוצה בקיבוץ, יונתן – מזכיר קיבוץ. אלון – צופים, יעל אייזנר – אחראית חיילים בודדים בתק"צ (תנועה קיבוצית).

דורון: אשדות 2014 בתחושה שהיא על הסוס מבחינה כלכלית. ונראה כזמן נכון לדבר על משימה של הקיבוץ למען המדינה. לאחר בדיקת כמה רעיונות בחרנו באימוץ של חיילים בודדים במסגרת גרעיני צבר. לא הייתה ציפייה שיהפכו לחברי קיבוץ המטרה הייתה לתת בית חם וגם שיהיה פרוייקט משותף למשפחות בהרחבה + משפחות הקיבוץ.

הבדיקה הראשונית היתה באיזו מידה לא ניפול כלכלית, הכנסנו הכל לאקסל וראינו שבסוף התקופה נתאזן. השקענו כ- 120,000 ₪ בשיפוץ המבנים, מועדון, נוי. זו היתה סיבה והזדמנות לשדרג את החדרים בפרט ואת מראה האזור הזה בכלל.

במקביל היתה התגייסות אדירה של שאול ושלי להקמת הפרוייקט: שדרוג החדרים, הכנת מועדון, כיתה, גיוס מורים (תרצה היימן ואחרים) גיוס מיטות, ריהוט כל זה עד

מועצת החינוך – נפרדת ומתחדשת

זו הייתה ונשארה מחויבותם של כל המשתתפים במועצה, וזה היה המצפן הערכי והמוסרי שהנחה את דיוניה בכל עת.

במהלך שלוש השנים החולפות, ידענו במועצת החינוך עליות וירידות. תקופות של עשייה ותקופות של רגיעה. אבל תמיד השתדלנו והקפדנו על כך שהעשייה תהלום את ייעודה של המועצה – ועל פי רוב הצלחנו בכך.

בשלהי השנה הקודמת (2017) כחלק ממהלך שלם של תהליך התבוננות ואבחון עצמי-פנימי התקיימו בחירות מחודשות של נציגי הציבור במועצת החינוך. זאת בנוסף לשינוי הרכב הנציגים והגדלת מספרם, מהלך שהוא לכשעצמו התברר כנחוץ ומבורך.

במסגרת מהלך זה נבחרו למועצת החינוך חמישה נציגי ציבור חדשים. שלושה נציגים ותיקים, אשר חלקם ליוו את דיוני ומפגשי המועצה מראשיתה, נפרדים מאיתנו היום.

תיקי,

הצטרפת למועצת החינוך לפני פחות משנה. נקראת לדגל עת אורית כהן סיימה את תפקידה ומייד נענית לבקשה. ילדייך כבר אינם במערכת החינוך ולמרות זאת היה חשוב לך להיות חלק מהעשייה החינוכית ביישוב, דבר שכלל איננו מובן מאליו. האכפתיות והמעורבות שלך יכולים לשמש דוגמה לאזרחות טובה וחברות פעילה בקהילה. הגם שאת לא ממשיכה לתקופה נוספת, לי אישית ברור שלא תמה עשייתך ומעורבותך הציבורית בנעשה בחיי הקהילה. בשם חברי המועצה, ובשם חברי הקהילה אני מבקש להודות לך על תרומתך, על האכפתיות ועל ההשקעה בנושא החינוך באשדות.

סוף בעמוד הבא

השבוע התקיים המפגש הראשון של מועצת החינוך בהרכבה המחודש, לאחר בחירת נציגי הציבור שהתקיימה במהלך חודש דצמבר '17.

במסגרת המפגש של מועצת החינוך נפרדנו ממספר נציגי ציבור, אשר חלקם ליוו את מועצת החינוך מיום הקמתה.

מצורפים דברי התודה והפרידה שנאמרו במפגש.

ערב טוב לכולם,

לפני שלוש שנים וקצת יצאנו לדרך חדשה ולא מוכרת.

חבורת אנשים אשר רב היה השונה ביניהם על המשותף להם. הרבה תהיות, שאלות וסימני שאלה ליוו את תחילת פעילותה של מועצת החינוך.

דבר אחד היה מובן ומשותף לכולם. **ההבנה וההכרה שבחשיבות הנושא** לשמו קמה מועצת החינוך.

כל אחד מן השותפים הגיע לקו ההתחלה עם מטען אחר ומסיבותיו הוא.

היו מי שראו בכך מעשה של שליחות. היו שהגיעו לשולחן המועצה מתוקף תפקידם. היו מי שלאחר תקופה קצרה (פחות או יותר) סברו שאין מקומם בדיוני ופעילות המועצה והיו מי שמצאו בחברות במועצת החינוך מקום של **תרומה ועשייה לטובת כלל הקהילה** המורחבת והמשותפת של אשדות יעקב.

על אף הנסיבות השונות וההבדלים בין חברי המועצה, לכולם כאחד הייתה ברורה המטרה והייעוד לשמו פועלת מועצת החינוך – להבטיח עתיד טוב יותר, בריא יותר, ערכי, הומני וצודק לילדינו, לדור העתיד של קהילת אשדות יעקב.

מועצת החינוך נפרדת - סוף

מבקש לאחל לכולנו שנשכיל לבחור בטוב, שנדע להתמודד עם הקשיים שצפויים לנו בעתיד (ויהיו כאלו) ושנזכור תמיד את הייעוד והמטרה החשובה לשמה התגייסנו.

תודה רבה לכולם, לכל אחת ואחד על תרומתו לעשייה המשותפת.

אסיים בציטוט קצר מתוך שירו של חיים חפר "בדרך אל האור"

גם אם ארוך מסע הפרך

ואם רבים כושלים אחור,

ביחד נמשיך ללכת

בדרך אל האור.

בשם כל חברי מועצת החינוך וכל קהילת אשדות יעקב מאוחד ואיחוד – תודה רבה.

הילה,

לעד תישארי חברת 'מנהלת החינוך', גם הרבה אחרי ששמה שונה למועצת החינוך. דווקא ההתעקשות הסמנטית הזו מבהירה יותר מכל את החשיבות והרצינות שאת מייחסת לנושא. הניסיון שהבאת עמך לשולחן מועצת החינוך במגוון נרחב של תחומי ידע החל מנושאי מנהל, דרך תחומי הכלכלה וכמובן בתחום החינוך, היווה תרומה שלא תסולא מפז ובכך ללא ספק תרמת באופן משמעותי לעשייה של המועצה, גם אם לעיתים חשת (ואמרת) שאנחנו מדשדשים במקום. בשם כולנו, אני מבקש להודות לך על היותך שותפה פעילה לדרך ולעשייה של מועצת החינוך.

ענבר,

לומר שאתה היית בעצם היו"ר הראשון של מועצת החינוך לא תהא שגיאה כלל ועיקר. המעורבות והעיסוק שלך בתחומי חינוך ביישוב החלה עוד לפני הקמתה של מועצת החינוך, ובעצם עוד לפני הקמתה של מערכת החינוך המשותפת. החברות והקרבה שלך לגיא צליל היוותה משענת משמעותית ומקור תמיכה מצוין לעשייתה ולפעילותה של מועצת החינוך החל מימיה הראשונים. הרצון האמיתי והכנה שלך לתרום ולסייע בכל תחום עניין, תוך בחינה עניינית ושקילה של הדברים שעל הפרק הוסיפו עומק לדיונים ולהחלטות שהתקבלו. בשם כל חברי מועצת החינוך, ואני מרשה לעצמי לומר גם בשם גיא, ודורון רוזנבלום שבמהלך השנתיים האחרונות סיימו את תפקידם, אני מבקש להודות לך על ההשקעה והתרומה הרבה שלך לעשייה החינוכית באשדות יעקב בכלל ובמועצת החינוך בפרט.

בהזדמנות חגיגית זו, אני מבקש לברך את מי שבחרו להתנדב ולהצטרף למועצת החינוך. למיכל פרידר, הדסה אלטר ושלומי הינדי מאשדות יעקב איחוד, ללילך אזבל ולחוה אלגריסי מאשדות מאוחד. וכמובן גם לאלון גלבוץ שממשיך לתקופה נוספת של עשייה משמעותית.

צבר וזה נגמר

בשלב שהם מגיעים לכאן, כאשר לא ניתן הרבה לשנות.

בסופו של דבר ההכנות נעשו, המגורים ההיסטוריים של חברת הנעורים הוכשרו למשימה (כולל נגיעות צבע כחול שהוסיפו חן וחיות למבנים האפורים) ביום הקובע הגיעו כ"ח החניכים מהם נגזר השם 'גרעין כח'. מסיבת הפתיחה בחדר האוכל היתה קצבית ומרגשת למרות שהחבריה נראו קצת בשוק, ומכאן והלאה החלו ההכנות לקראת המשימה העיקרית- הגיוס לצה"ל. אין ספק שבנושא התרומה והמוטיבציה, גרעין כח עשה את שלו, והתרומה שלו לצה"ל היא מדהימה.

עם זאת, אומר גיל, התחושה שלי היתה שהגעתי לקיבוץ אחר מזה שעזבתי. יש משהו בהתנהלות הקהילתית שפחות שוטף. גם העדר מקום עבודה לחניכים יצר חלל. אני מכה על חטא שלא הצלחתי לייצר פלטפורמה שתחבר אותם לחיילים של אשדות (אומרים לי שאשדות מעולם לא הצטיינה בפתיחות כלפי חברות נוער וגרעינים...). היה ארוע שהחבריה שלנו חזרו ממפגש בים יחד עם חבריה מהקיבוץ, ואמרו 'אנחנו לא מעניינים אותם'. המפגשים היו די מאולצים ולא היה ממש חיבור. גם בגרעין עצמו נותרו גרעינים פנימיים, כשכמעט לכל מדינה לטינית ממנה באו (מכסיקו ארגנטינה, פרו) יש ניב משלה ואת השפה הזו רק הם מבינים.

בינתיים כל הבנות השתחררו, וגם חלק מהבנים שלא עשו שרות מלא, וכרגע נותרו באשדות שבעה בנים, שאחד השתחרר ממש עכשיו, והחליט להשאר כאן כשכיר. שישה נוספים עדיין בסדיר: שנים בשיריון, אחד תותחנים, שנים באגוז ואחד במגלן. הבנות שירתו ביחידות כמו חילוץ והצלה, משקיות חינוך ואימון גופני, מפקדות ומדריכות. חלקן שוהות כעת בארץ, לומדות או מתכונות ללמוד, חלקן בארה"ב בשאיפה לחזור ויש כאלה שלא.

סוף בעמוד הבא

גיל אלתר סיים לא מזמן את הדרכת גרעין 'צבר' (גרעין כ"ח). 'עבורי זו היתה חוויה מאד טובה שהוסיפה לי המון', הוא אומר בשקט, כמי שמחשב כל מילה. זמן קצר קודם סיים גיל את לימודיו האקדמאיים, ועם תואר ראשון בהוראה, לימד בבית הספר הדמוקרטי קהילתי בתל אביב. מה שמייחד מוסד זה כמו אחרים שדומים לו, הוא יחס גבוה של צוות - תלמידים בהשוואה למוסדות חינוך אחרים, שזה אומר עלויות משמעותיות יותר גבוהות להורים. תפקידו האחרון לפני שיצא מאשדות, היה מדריך חברת הנעורים, אחר כך עבד בנסגרות חינוכיות אחרות, כך שהעשייה החינוכית קרובה לליבו.

תוך כדי תנועה, הוא מחליט להיענות למכרז המתקיים באשדות לאיתור מנהל לגרעין 'צבר' של תנועת 'הצופים' שאמור להגיע בזמן הקרוב ביותר, ומתקבל. ממילא תיכננו הוא ורעייתו, שכאשר יולד להם ילד נוסף, יחזרו לצפון, לאו דווקא לאשדות, וכעת התנאים הבשילו.

גיל, קרן וילדיהם אורי (3) וליאור (6) מגיעים לאשדות בקיץ 2015, סמוך מאד לקליטת הגרעין. מקבלים דירה נחמדה בשכונה המזרחית (חששנו קצת מהקריוקי שייבקע מהצימרים אבל התאכזבנו לטובה) שהיא שקטה וחבויה אל הכלים.

הצוות כלל את גיל כמנהל, הדס קיים, נוי (שכירה) ושתי מורות חילולות. הגרעין אמור היה להגיע באוגוסט 2015 ולכן הזמו קצר אך המלאכה מרובה. בסוף יוני תחילת יולי נרתמנו לתהליך משחזר גיל, כאשר מראש היה ברור שמדובר בגרעין גדול (28 חניכים) שאינו הומוגני כלומר מורכב משתי שתי קבוצות שאחת נאספה פה בארץ (יוצאי דרום אמריקה) ושניה בסן פרנסיסקו. הגרעין נחשב לחריג, גם בגלל הכמות וגם בגלל חוסר ההומוגניות שבו, זו התחלה מאד שונה כאשר גרעין לא מגיע מגובש. אילו הקיבוץ היה נערך נכון, ונכנס לתהליך במאי, במקום ביולי, אומר גיל, הרי שרכז הקבוצה (אני או מישהו אחר) היה פוגש אותם בארה"ב ולא

צבר וזה נגמר - סוף

ראשון בחינוך וקהילה במכללת כנרת ועובדת
בחינוך.

אברון

צילום – עמוס גל

מתחילת ברייתו של העולם לא נתעסק

הקדוש ברוך הוא אלא במטע תחילה,

שנאמר: 'ויטע אדוני אלהים גן בעדן מקדם'

– אף אתם משנכסים לארץ לא תתעסקו

אלא בנטיעה תחילה, זהו שנאמר: 'וכי

תבואו אל הארץ – ונטעתם'

אחת החוזקות שלי כמדריך, אומר גיל היא ביצירת קשר אישי, והציפיה שלי שכשבאתי לתפקיד היתה ליצר משהו ברמה האישית. מקווה שהצלחתי. אחד הקשיים היה סביב נושא המשפחות המארחות (לא המאמצות). מטבע הדברים יש 'הורים' שמאד מעורבים ויש שלא מעורבים בכלל, עד שקורה משהו. בשבוע שעבר היה לנו סיכום עם ראש התוכנית מטעם הצופים ומרכזת החיילים הבודדים בתק"צ, ושם אמר דורון רוזנבלום, ואני הסכמתי איתו, שהיתה כוונה שקבוצת המשפחות המארחות יהפכו לקבוצת עניין משותפת שמצליחה לעשות משהו יחד, ובה לדאבוננו לא הצלחנו, והאחריות לכך נופלת גם עלי כראש. מסתבר שחלק מהמשפחות לא גילו עניין, והסתפקו ב'חייל הפרטי' שלהן מה שמאשש את העובדה שאנחנו קהילה מאד שונה ממה שהיינו, והשונות שבין האנשים לא סייעה לתהליך. אגב, המשפחות המארחות היו מכל גוני הקשת: קיבוץ, הרחבה; ברובן משפחות צעירות עד גיל ארבעים. בסופי שבוע עשינו מאמץ שכולם יגיעו למשפחות ואלה שבחרו שלא ללכת הסתדרו בכוחות עצמם. אין ספק שפתיחת חדר האוכל בשישי היתה עוזרת להם מאד... אילו זה תלוי בי, אומר גיל, הייתי לוקח גרעין צבר נוסף, ואפילו המלצתי, אלא שאשדות לא נלהבת לצאת שוב ל'הרפתקה' כזו בעיקר סביב העניין הכלכלי. כנראה שסינים היא מניה הרבה יותר בטוחה...

ואכן, קליטת הסינים הביאה לכך שחברי גרעין כח נאלצו לעזוב את מתחם חברת הנעורים ולנדוד לדירות בבתי סלע - תהליך לא פשוט שלקח מספר חודשים, בגלל שמדובר בחיילים שסוגרים שבתות. בסיכום שהיה השבוע, הגדיר דורון את גרעין צבר כ'אי כישלון', אבא שלי אמר שהרגיש 'מהרחובי' שזה לא היה מתקבל באסיפה. צבר וזה נגמר.

גיל משמש היום בתפקיד רכז הדרכה באתר גשר הישנה שכוללת אתר מורשת, חדר אוכל וחויית נהריים, במסגרת זו הוא בונה מערכים וכמובן מדריך. על הוראה הוא לא בונה כרגע. קרן אלטר היא סטודנטית לתואר

ראש המועצה מגיב לכתבה "סיכום ביניים" מהעלון האחרון

כאמור מצוי באחריות מע"צ וזו אינה נוהגת להאיר כבישים בינעירוניים אלא צמתים בלבד.

- העדר מעבר חציה על כביש 90 בצומת הכניסה לאשדות איחוד- גם במקרה זה לא הובטח דבר, כי איש לא ישלה ולו לרגע את הציבור בוודאי לא באשדות. בפועל קיים תכנון ראשוני של הקמת רמזור בצומת אשדות, אך ביצעו אינו נמצא לצערי בראש סדר העדיפויות של מע"צ.

- הסיבה לכך היא, שלא אירעו במקום (לשמחתנו) תאונות בשנים האחרונות, אך בל נשכח את התאונה הטראגית בה קיפדה את חייה נחמה זקצר ז"ל. לאחרונה הוחלט על הקמת מעגל תנועה נוסף בכניסה למושבה מנחמיה, בתמיכתנו ובסיוענו, מה שצפוי לתרום להאטת המהירות בסמוך לכניסה לאשדות איחוד.

מתחם אדיסון

- בקרוב ייפתח במתחם סופרמרקט על שטח של 1000 מ"ר במחירים תחרותיים שבעה ימים בשבוע, וכן מסעדה ובית קפה. הצפי המעודכן לפתיחת הסופרמרקט נכון לעכשיו הוא אפריל-מאי 2018. מתחם אדיסון כפי שאמרנו לאורך כל הדרך מצוי בידיים של יזם פרטי שיש לו את הקצב והשיקולים שלו. המועצה הגישה ומגישה לו את כל העזרה ואף פתרה את כל הבעיות הבירוקרטיות בלעדיהן לא היה ניתן בכלל להקים סופרמרקט. באשר להקמת בית קפה במקום, הכל שאלה של כדאיות כלכלית מצד היזמים. לשמחתנו נפתחה במקום החומוסיה שנראה שעושה חיל ואנו מקווים שתביא אחריה יזמים נוספים. בשורה התחתונה המועצה לא פותחת ולא סוגרת בתי קפה או מסעדות, רק המשך בעמוד הבא

יבעלון אשדות מתאריך ה-5 בינואר, כותב עידן, 'פורסמה כתבה שתכליתה לבחון במבט לאחור את הדברים שהעליתי בפגישתי עם הציבור באשדות איחוד באפריל 2017. לצערי הרב בכתבה המדוברת נפלו שלל טעויות ואי דיוקים, ובשורות הבאות אשתדל להביא את העובדות במלואן. הדברים יובאו כאן בתמצית בלבד. בתקופה הקרובה (פברואר) בכוונתי לפגוש פעם נוספת את הציבור באשדות איחוד ולהציג את הדברים בהרחבה'. תשובותיו של עידן מופיעות בכהה.

תעבורה

- הכיכר במושבת כנרת- הכיכר מצויה בשלבי תכנון אחרונים על ידי חברת נתיבי ישראל והצפי הוא לביצוע בחודשים הקרובים. חשוב להבין כי האחריות על הפרויקט אינה בידי המועצה. אנחנו יכולים ללחוץ ולקדם, וכך אנו עושים. להזכיר לכולנו כי ההחלטה על הקמת הכיכר התקבלה בישיבת ממשלה מיוחדת במלאת 100 לתנועה הקיבוצית בשנת 2010 ורק בשנה האחרונה ולאחר לחצים כבדים על צמרת משרד התחבורה ונתיבי ישראל הדברים החלו לזוז ובקצב מהיר.

- כיכרות בצומת אפיקים וצומת שער הגולן מסדה- יוסדרו על ידי נתיבי ישראל ולקראת סוף 7102 יעמדו על מכונן. 'ומה בשטח? העבודה בשטח אמורה להתחיל בימים הקרובים ממש. נתיבי ישראל קבעו את מועד הסיום כיוולי 2018 ומי אני שאתווכח.

- כביש 90 מצמח דרומה משובש בבורות ומהמורות התלוננו חברים- מע"צ טיפלה והנושא בא על פתרונו לשביעות רצוננו החלקית. אנחנו ממשיכים לדרוש ממע"צ להשלים את סלילת הכביש כולו מחדש.

- תאורה בכביש 90 בעמק הירדן- איש לא הבטיח דבר בעניין זה שכולו

ראש המועצה מגיב - המשך

המקצועיים במשרדי הממשלה, כי לישראל אין בעיית מים וכמו לכולם גם לי המציאות התנפצה בפנים. נכון לעכשיו ואם לא יתחילו לרדת גשמים עזים יחול קיצוץ כואב במכסות המים לכל החקלאים בארץ. נעניתי ברצון לפניית הרב דידי ואיני רואה בתפילה איום על תפיסת עולמי החילונית – אבל ברור שאת הכנרת לא יצילו תפילות, אלא תוכנית אסטרטגית ארוכת טווח שבימים אלה רק מתחיל תכנונה.

- **פיתוח נופי-** הירדן הדרומי מ-סכר אלומות ועד מנחמיה יהפוך לפארק פיתוח נופי- הירדן הדרומי מ-סכר אלומות ועד מנחמיה יהפוך לפארק לאומי (שמורת טבע) שייסגר לכניסת כלי רכב. בהמשך יוקם חניון לילה מסודר עם גדרות שערים ומחסומים בדומה לפארק המעינות. רכב חשמלי יורשה לנוע לאורך הנחל בשני צדדיו. הוקמה מנהלת בשיתוף קק"ל, מועצת עמק הירדן, רשות הטבע והגנים ורשות ניקוז כנרת שאחראית לכל המתחם מדגניה ועד אשדות. התוכניות ביחס לירדן הדרומי מקודמות במוסדות התכנון המתאימים ממש בימים אלה ואנו מקווים להשלימן בקרוב. מדובר במהלך מורכב שנדון ברמות הגבוהות ביותר ומטבע הדברים, כל שלב נבדק לעומק. בנוסף מתבצעות כל הזמן עבודות שונות לאורך אפיק הירדן שתכליתן לאפשר זרימה מהירה יותר ובהמשך פיתוח פרויקטים תיירותיים.

- **נקיון הירדן-** עד סוף הקיץ יגיע טהור המים בירדן לדרגה שלישונית, ציין עידן. אמנם לא לרחצה, אבל מותר יהיה להשקות בהם שדות. **הבטחנו**

המשך בעמוד הבא

מסירה חסמים ופותרת סתימות בצנרת הבירוקרטית

- הסדרת הגישה לפארק אדיסון מדרום- באחריות מע"צ נמצא בשלבי תכנון. נכון – גם כאן את הקצב קובעים במידה רבה יזמי הפארק שלהם שיקולים שונים

- מרכז החדשנותי הכולל את צמח מפעלים, מכללת כנרת ומועצה אזורית עמק הירדן, יתחיל להכניס גופים מטעמו למתחם אדיסון- מרכז החדשנות, הפרויקט הגדול והמשמעותי ביותר שהיה בעמק הירדן בשנים האחרונות, יוצא לדרך בימים אלה. כמו בכל סטארט-אפ - ובהחלט מדובר בסטארט-אפ - הדברים משתנים בדרך. בקרוב מאד יחלו מספר חברות לפעול בחללים זמניים במכללת כנרת ובמקומות נוספים עד הכשרת מתחם חדש ומתאים לפעילות זו, באזור צמח. מי שמרכזת את הפרויקט מטעם המכללה היא הילה ברקן סוסן מאשדות. את הפרטים המלאים תוכלו לקבל ממנה.

- **תחזית גידול -** כפי שצינתי במפגש באשדות מדובר בחזון ובימים אלה אנו בונים את התשתית להגשמתו. אגף היישובים החדש במועצה יצא לדרך ומאגד בתוכו את כל העוסקים בתחום הצמיחה. במקביל אנו עובדים עם החטיבה להתיישבות על ביצוע תכנון דמוגרפי לכל אחד מיישובי המועצה על מנת שנוכל לתת לכל אחד מהיישובים את המענה הדרוש לו.

- **מים לחקלאות-** למרות רצף שנות הבצורת אין לנו בעיית מים לחקלאות. הבעיה העיקרית היא המלחת מי הכנרת ולזה אין פתרון כרגע- כמו כל אזרחי מדינת ישראל וחקלאיה גם אני האמנתי בחודש אפריל 2017 להצהרות של הגורמים

ראש המועצה מגיב - המשך

- **פתיחת מרפאה של קופת חולים נוספת בעמק הירדן - בפגישה באפריל דיווחתי על המגעים שניהלנו עם קופת חולים מאוחדת בעניין. מאז פגשנו גם את אנשי קופת החולים מכבי ואנו מנסים להביא אותם לעמק. במקביל, אנחנו ממשיכים לנהל שיח קרוב עם אנשי הכללית בניסיון לשפר את השירות במרפאה האזורית. גם בכך התקדמנו, אם כי תמיד ניתן לעשות יותר. בנוסף, בכוונת המועצה למנות בחודשים הקרובים מנהל/מנהלת למחלקת בריא.**

ערך: א.ר.

תפילת הנוטעים – הרב בן ציון חי עוזיאל

אבינו שבשמים
 בונה ציון וירושלים
 ומכוון מלכות ישראל.
 השקיפה ממעון קדושתך, מן השמים,
 וברך את עמך את ישראל,
 ואת האדמה אשר נתת לנו,
 כאשר נשבעת לאבותינו.
 רצה ה' ארצך והשפע עליה מטוב חסדך,
 תן טל וברכה
 וגשמי רצון הורד בעתם
 לרוות הרי ישראל ועמקיה
 ולהשקות בהם כל צמח ועץ
 ונטיעות אלה,
 אשר אנחנו נוטעים לפניך היום
 העמק שורשיהם וגדל פארם
 למען יפרחו לרצון
 בתוך שאר עצי ישראל
 לברכה ולתפארה.
 וחזק ידי כל אחינו
 העמלים בעבודת אדמת הקודש
 ובהפרחת שממתה.
 ברך ה' חילם
 ופועל ידם תרצה.

- **וקיימנו! לראשונה מזה עשרות שנים איננו שופכים יותר ביוב לירדן אלא מים מטוהרים ברמה שלישונית, רמה המתאימה להשקיית שדות. מדובר בלא פחות מבשורה היסטורית שתסייע לשיקום הירדן. במקביל אנו ממשיכים לקדם יחד עם אגודת המים את הקמת מתקן ההשבה ובראשו מפעל ההתפלה של מי המעיינות המלוחים. ניתן להעריך בזהירות רבה, כי בחודשים הקרובים יהיו לנו בשורות חיוביות גם בנושא זה.**

- **נהריים - אסרתי על האשדותים לגבות כסף עבור הסיורים בישוב שאולי, אמר עידן, וזאת עד שהנושא יוסדר מול הבעלים שהיא חברת החשמל - כאמור הנושא הוסדר לשמחתי, לאחר שנחתם חוזה מחייב בין המועצה ובין חברת החשמל. בנוסף אמורות להתחיל בחודשים הקרובים עבודות פיתוח נוספות באתר בעזרת משרד התיירות.**

- **בית סיעודי אזורי - מקדמים הקמת בית סיעודי אזורי במתחם אגודת המים הישן ליד המרפאה. הבחינה הכלכלית מראה ייתכנות להקמת הפרוייקט כאשר התנאי לכך הוא שאנחנו, קרי עמק הירדן, נהיה הבעלים - נושא הבתים הסיעודיים בעמק אכן נבחן לעומקו מכל הצדדים. עם השלמת הבדיקה בכל יישובי המועצה ולאור ההתקשרות של אשדות יעקב מאוחד עם יזם להקמת בית סיעודי בן 32 מיטות באופן מיידי ואפשרות להרחבתו ל- 64 מיטות, יש די מיטות כדי לענות על צורכי התושבים בעמק בטווח המיידי לפחות בעשור הקרוב. אשר על כן, עצרנו את התוכנית להקמת בית סיעודי גדול בבעלות המועצה.**

ארכיון אשדות יעקב איחוד

1947 – שלוש עשרה שנה לסנדלריה

בימים אלה עומד על הפרק עתיד המבנה שבעבר היה הסנדלריה. המבנה נבנה ב-1941 על ידי קבוצת הבניין של הקיבוץ והיה אחד ממוסדות המלאכה הרבים שהיו בזמנו באשדות יעקב. במהלך השנים עבדו במוסד זה החברה לאה גולדין-מהרשק (הסבתא של ח"כ עומר ברלב), תפר (שולם חזן), פילוסוף (יצחק מאור), משורר (זאב לבני), צייר (שמעון שרון), מדריך בהרמת משקולות (חנוכה רפאלוב), שכיר מטבריה (יעקב בורובסקי), וירחמיאל ליבוביץ, הנקרא בשם החיבה אבא ליבוביץ, שביחד עם אשתו גולדה-חיה, עלו לארץ ב-1934 והצטרפו לילדיהם בגשר.

מנקודת המבט של מי שחי היום באשדות או קברם באשדות, ירחמיאל וגולדה-חיה הם הוריהם של יצחק ליבוביץ (אביה של רותי גלעד), לאה ליבוביץ (אשתו של מיכאל בן ארצי), רחל ליבוביץ (אמם של רינה הוימן ועדה לשם), ועוד צאצאים באשדות מאוחד. לזוג ירחמיאל וגולדה-חיה נולדו נכדים ונינים וחימשים רבים. (חימש – נכדו של הנכד).

אבא ליבוביץ נולד בשנת 1877 בלטביה, ונפטר בשנת 1963 באשדות. אשתו, גולדה-חיה נולדה בריגה בלטביה ונפטרה בשנת 1940 באשדות.

להלן כתבה שאבא ליבוביץ פרסם בלשונו השנונה בעלון 1031 שיצא באשדות בתאריך 31.10.1947.

תודה לאירית גל, אברהמיק חזן ותמר מעין.
שבת שלום,
שאול ינאי

פרק הווי מאת אבא ליבוביץ - שלוש עשרה שנה לסנדלריה

למלאות 13 שנה לקיום הסנדלריה, מאז התחלתי לעבוד בה, נזכיר-נא במעט את ימי הסבל ואת רגעי השמחה שהיו במעוננו ובגורלנו כסנדלריה.

בשנת 1934, ראשית אוקטובר, הלכתי עם גפני לקבל את הסנדלריה בגשר. טיפסנו על גבעה שעל שפת הירדן ונכנסנו לצריפון ד' על ד'. עומד שולחן קטן ועל ידו יושבת בחורה שחרחרת, חיינית. אומר לי גפני: 'זוהי חברה העובדת בסנדלריה. לאה שמה. והולך לו. התבוננתי מסביבי, ראיתי על הקירות תלויות מושכות, ראשיות ועוד כלים המיועדים לסוסים. שאלתי את לאה: האצטרך לעבוד גם בשביל סוסים? – לא, זאת אני עושה – היתה תשובתה. בהשקיפי בעד החלון הרגשתי אי שקט. - אם תבוא רוח חזקה, האם לא נעוף עם הסנדלריה אל מעבר לירק? – אני מקוה שלא. היא עומדת פה כבר שנתיים ימים. והתחלנו לעבוד.

הבאמת נתפור נעליים חדשות גם כן – שאלתני לאה. בודאי – ענית לי. אולם היא המשיכה לומר: רוחשת אני לו אמון, אבל אינני מאמינה לעצמי, כי אכן נעשה נעליים כמו בחיפה. נו, נחיה ונראה – אמרתי לה.

כעבור ימים מספר נכנס לסנדלריה בחור כארז ורגל לו בלי עין הרע! ולאח פנתה אלי שאקח לו מידה לנעלי עבודה. זהו חבר שלנו

סוף בעמוד הבא

ארכיון אשדות יעקב איחוד - סוף

הזענו שנה אחר שנה, אבל מילא, הלא זה רק לעת-עתה. סוף סוף אמרו לנו: נו, סבלתם כבר דייכם, עתה בונים בית – חדר לכם וחדר למתפרה. ואמנם התחילו בבניה. עינינו תחזינה איך הבית גדל וקם ולבנו יגיל וישמח מנחת. וכאשר התופרות עברו כבר מהמחסן לבית, שאלנו: 'ואנו יכולים כבר מחר לעבור!' ענו לנו – לא באלף רבתי. בוקר אחד, כשנכנסו לצריף הארמון של הסנדלריה – אוי ואוי הכל צף במים. פקעה סבלנותם של הסנדלרים, וכזכור לחברים מאז, עשו מעשה אשר לא יעשה, אלא אם כן הגיעו מים עד נפש... פלשנו לבית החדש ואחר בירור באסיפה הכללית החליט העם לקיים את אשר הובטח לנו ולו גם בצורת מקלט זמני.

כאן, בצל קורת גג ממש, התחלנו כבר להרגיש את עצמנו כאנשים. וכשאדם מתחיל לעלות, הריהו עולה ועולה. כעבור זמן קצר הקימו את בית הסנדלריה היפה והמרווח. הקיץ סוף-סוף, הקץ לנדודינו ולמקלטים הזמניים. נודה לחברים היוזמים אשר יזמו את דבר הקמת הסנדלריה, שהיא תפארת (בלי מרכאות) לכולנו.

לכלל החברים נאחל: יהי רצון ואת הנעלים שתפרנו לכם עד כה ושעתידים אנו לתפור לכם, תנעלו בריאים ושלמים ותזכו לרקוד בהן הורה בחג הגאולה השלמה לעם ישראל בארץ ישראל כולה.

הסנדלריה לשעבר מול מבנה הפחחות והצבנ

ושמו: דובי. יהא דובי. כשסיימתי לתפור את הנעליים עבורו, סקרה אותן לאה ובשמחה אמרה – הרי אלה באמת נעליים ממש, כמו שקנינו עד כה בחיפה! וגם נעלי שבת נתפור! – בוודאי! והתחילו לבוא בחורות להזמין נעלי שבת. לפני כן ידעו רק שתי דוגמאות עם כפתור או בשרוך. ואני – לשמחת החברות – התחלתי לתפור גם דוגמאות אחרות. לוותיקות שבחברות ודאי זכור הדבר. בקיצור, קיבלתי מספר הגון של לקוחות. ככה עבדנו לנו בשקט שנתיים ימים. והנה בשנת 1936 באו ואמרו לנו – עליכם לעבור לדלהמיה. וכאן החלה פרשת הנדודים שלנו. קודם התחילו לחשוב איזו סנדלריה לבנות – אוהל או צריף מחצלות. ויחליטו כי נכנס לעת עתה לפינה אחת של הנגריה. אבק ורעש המכונות שבענו די והותר. אבל מילא, הן זה רק לעת עתה. ונשב שם 4 שנים. בוקר אחד באו אלינו הנגרים – הבעלי-בתים – ויאמרו אלינו: חבריה, תואילו נא לעקור מכאן, אני זקוקים בעצמנו לפינה זו. – היתכן טענו, לאן נלך? על זה ענו לנו: החבריה, ב"ה לא גזלנים הם, יקצו לכם איפה שהוא פינה לעבודה עד שנקים לכם סנדלריה. והכניסו אותנו לחדר קירור. והנה יושבים אנו כבר בחדר הקירור. והיות וחלוננו הוא בדיוק מול מקום שתיית המים הקרים, היה כל הבא לשתות, מוצא לנחוץ למלא ספל מים ו-חֶלֶיפ, ישר לתוך חלוננו ועוד יתסכל אם לא החטיא את המטרה.

כעבור שנה לשבתנו בחדר הקירור, באו ואמרו לנו: חבריה, חדר זה דרוש לבית הקירור. לעת עתה יוקם לכם צריף. זכור זכר גפני לסנדלריה את חסד נעוריה, וכיד הטובה עליו חיבר וצרף לוחות ושברי לוחות עד שקם צריף סנדלריה 'לתפארת'. ומבחוץ ציפה אותו במחצלאות, לבל ישאר חלילה סדק, שבחורף לא יחדור הגשם ובקיץ – האויר. והנה גשם בחורף דלף מעלינו דרך הגג די והותר, אך אויר בקיץ – לא כלשהו. אחרי חדר הקירור התחממנו כאן כדבעי. וככה

יעקב עולמי וכיצד נקשר שמו לאשדות יעקב

את היסודות למחלקה לבוטניקה של האוניברסיטה העברית בהדסה ירושלים.

בשנות השלושים הראשונות מגיע עולמי לנהריים, ככל הנראה על פי בקשה מפורשת של רוטנברג שחיפש אחר אגרונום מוכשר שיעבד אלפי דונמים של אדמות פוריות שרכש בעבר הירדן סמוך לעדסיה, וכן שטחים בקרבת מפעל החשמל והישוב תל אור. חזונו של 'הזקן מנהריים' היה לתקוע יתד במזרח הירדן ותפקידו של עולמי היה לתחזק ולעבד את האדמות הללו. לשם כך הפסיק עולמי את עבודתו האקדמית באוניברסיטה העברית והקדיש את כל כולו למפעלו של הזקן.

עקב תנאי האקלים הקשה בעמק הירדן והעבודה במשמרות, דאג פנחס רוטנברג, שהיה סוציאליסט ברוחו, לרווחת עובדיו. בתחילה הוא חשב שבמקום יהיו רק העובדים במפעל, אבל לאחר שהעובדים הביאו את משפחותיהם להיות עמם, נענה רוטנברג והקים בתי מגורים בנויים 'מחושמלים' ואפילו מקררים על חשמל ולא ארגזי קרח, כפי שהיה אז בארץ.

כממונה מטעם חברת החשמל על הקרקעות החקלאיות שממזרח לתחנה, פיתח עולמי שני זני חיטה חדשים וכן עסק במחקרים שונים. במקביל החל כארכיאולוג חובב לחקור ממצאים פרהיסטוריים שונים מהתקופה הנאוליטית, שהתגלו בקרבת מפעל החשמל ואף ידע לתת בהם סימנים. בשלב מסויים הצטרפה אליו לנהריים שרה עולמי אותה הכיר בלימודיו, שהפכה לבת זוגו, אולם רק לאחר שנולדו שני ילדיהם, החליטו השניים להנשא כדת משה וישראל. 'בהיותה גננית, שתלנית ואף פמיניסטית דגולה, מונתה שרה לאחראית על הנוי ביישוב המתפתח ובתוקף הנסיבות היתה בעצם פועלת של אבא', מתארת בתם של השניים, רותי עולמי, 'סיטואציה לא פשוטה כלל ועיקר'.

המשך בעמוד הבא

יעקב עולמי היה חלוץ ופורץ דרך במובנים רבים, בין השאר עסק בטיפוח נוף וסביבה, באזורים חצי מדבריים דוגמת עמק הירדן. למרות שבהשכלתו היה אגרונום ולא איש חשמל, בחר בו רוטנברג כאיש שיוביל עבורו את החקלאות באזור מפעל החשמל של נהריים וכן בשטחים מרוחקים יותר שרכש באזור עדסיה, מתוך בטחון שיש על מי לסמוך. בהקשר האשדותי אנחנו מוצאים קשר בל ינותק בין צמד היעקובים = **יעקב עולמי** (שאחותו מרים פרוקסט היתה חברת אשדות) ליגן המיתולוגי **יעקב שורצמן** (לימים שור) שעבד בגנות אצל עולמי בתל אור ולאור השראתו, תיכנן את דלהמיה על פי תפיסת עולם של מרחבים פתוחים, שדרות עצים מצלות, מדשאות ומרחבי נופש מאווררים. לאשדות הגיעו משלחות מכובדות מכל העולם לחזות בתפארת היצירה. השדרות והמדשאות הללו מלוות אותנו גם היום.

יעקב עולמי נולד בלנינגרד ב-1906 למשפחה יהודית. שם משפחתו המקורי היה קוטיקוב. ב-1922, ראשית העליה השלישית, עלה ארצה עם הוריו שעסקו ברפואת שיניים ועם אחותו הצעירה מרים, לימים פרוקסט. יעקב נרשם לביה"ס החקלאי מקווה ישראל שם למד שנתיים אחרונות של תיכון בעוד מרים אחותו למדה בבית חינוך. כשסיים את התיכון שלחו אותו הוריו לטולוז שבצרפת ללמוד אגרונומיה. כאשר נדרש להוציא דרכון לרגל נסיעתו ללימודים, בחר לשנות את שם משפחתו מקוטיקוב ל'עולמי' וכך הוא ידוע ברבים.

במהלך אחת מחופשות הלימודים שלו, פגש בצרפת את שרה לבית מנדלסון, ילידת ורשה שנשלחה ללמוד חקלאות ושתלנות מטעם השוה"צ, שלימים היתה אשתו. בתום לימודיו חזר עולמי ארצה והפך למורה במקווה ישראל, כאשר בד בבד הוא מנהל את הגן הבוטני של המוסד בכשרון ושקדנות אין קץ, כחלק מחבורת עלית של בוטנאים מקומיים, החוקרת את צמחיית ארץ ישראל לאורכה ורוחבה. תוך כדי כך עבודה זו הניח

יעקב עולמי - המשך

להניאו מלהכנס ל למלחמה. לימים היה דסקל חבר כבוד במשלחת השלום של ראש הממשלה המנוח, יצחק רבין, לניו יורק.

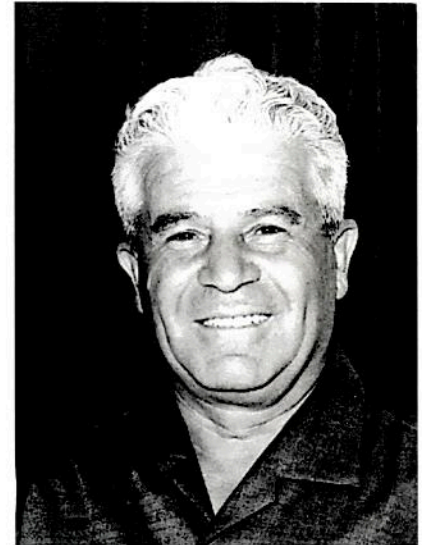
בשלהי אפריל 48, לאחר פיצוץ גשר הכביש שחיבר את נהריים לארץ ישראל, פינתה חברת החשמל את הנשים והילדים מהישוב, פרט לשתים: אלוה שטרק (שאיבדה משפחה בשואה והכריזה שלא מוכנה שוב להפרד מבעלה) ושרה עולמי שהיתה חובשת הישוב.

ביום הכרזת המדינה התקבל אולטימטום מממשלת עבר הירדן להנהלת חברת החשמל, למסור את הנשק ומתקני המפעל לגיון הירדני (למעשה היו אלו כבר חיילים עיראקים)

ולהישמע לפקודות הלגיון. באותם יומיים, 14-15 במאי, שררה מבוכה גדולה בקרב העובדים שנותרו במקום. הנהלת חברת החשמל בחיפה הסכימה לאולטימטום, אבל ההגנה נתנה הוראות לא למסור את הנשק, ותחנת החשמל המשיכה לספק חשמל לישובי עמק הירדן, טבריה ואזורים נוספים בארץ. כאן נכנס סיפורו של מאיר הרץ, שהוא וחבריו בני גילו, התנדבו להעביר את מירב הנשק והתחמושת המצויים במקום חזרה לארץ ובשום פנים לא להתמסר לחיילי הלגיון. בלילה שבין ה-15 ל-16 במאי 48 נכנס צבא עיראקי לשכונות ולתחנת החשמל של נהריים, שעבדה עד הרגע האחרון, ונטל בשבי 30 מאנשי המקום, בעלי תעודות זיהוי ירדניות, בתוכם שתי נשים (עולמי ושטרק) שהוחזרו כעבור שבועיים. בתוך שעות אחדות תם סיפור תל אור, שנבזזה עד היסוד, ונהריים הוחשכה לנצח. הגברים ששהו במכלאת שבויים באום אל גימאל (סמוך למפרק) הוחזקו ארצה כעבור תשעה חודשים במסגרת חילופי שבויים ובהם יעקב עולמי.

רותי שחוגגת שמונים בימים אלה, שיתפה אותי בקטעי זכרונות שהולכים עימה לאורך כל הדרך, והאשדותיים הוותיקים (לא נותרו המשך בעמוד הבא

נהריים תל אור, הופכת לשוב של קבע כאשר 'המוכתר' הוא אברהם דסקל, פקיד גבוה שמונה על ידי הבריטים, והמנהל המקצועי של התחנה הוא קרל שטרק.

יעקב עולמי ז"ל

רותי עולמי, בתם הצעירה של שרה ויעקב עולמי, מיילדי נהריים' חוגגת בימים אלה שמונים, ובני משפחתה החליטו לערוך לה סיור שורשים באזור 'אי השלום' ובקרבת מפעל החשמל הנטוש בנהריים, שם עברו עליה שנות ילדותה, טיול שמטבע הדברים, מחיה את הזכרונות. קשה היה לה שלא להתפעם, נוכח המבנה המרשים של תחנת הכח שנותרה על עומדה חרף תלאות הזמן, ומעצי הווינגטוניה התמירים, שנטע אביה בשנות השלושים כדי להצל על הסביבה ולייפות אותה, וניתן לזהותם על פי מרווחי הנטיעה הסדורים. אפילו מרחק השנים, לא מקהה את המחלוקות בין אנשי נהריים, לבין מי שנתפס בעיניהם (עד היום), כמי שנטש אותם רגע לפני הפלישה העירקית ומילט את עצמו לחופש. הכוונה ל'מוכתר' נהרים אברהם דסקל ז"ל שהיה מראשי החברה ומקימיה ושימש איש קשר בין מנהיגי היישוב היהודי לנציגי הממלכה ההאשמית הירדנית. דסקל אירח בביתו בנהריים ערב המלחמה את גולדה מאיר בעת שזו ניהלה שיחות עם המלך הירדני בנסיון

יעקב עולמי - המשך

<ul style="list-style-type: none"> ● בשנות מלחמת העולם השנייה היא נזכרת, לא היה די אוכל, אז גידלנו בחצר הבית עיזים לחלב, תרנגולות לביצים ואפילו ארנבות למאכל (אבי התחנך בצרפת שם זה היה מקובל...). החיים היו גן עדן: חופש, טבע ומרחבים פתוחים. אבא, ● אבא היה ארכיאולוג חובב שבזמנו החופשי אסף ממצאים רבים ונתן בהם סימנים וכן בוטניקאי מדופלם. בטרם נכבש הישוב, הוא העביר את כל האוספים הבוטנים הנדירים שלו לבית גורדון' בדגניה ובכך הם ניצלו. הוא היה איש מדע בכל רמ"ח אבריו שלא חיפש דבר לעצמו ואוספיו, גם המאוחרים יותר, נשמרים עד היום במוזאון הפרה-היסטורי ובאוניברסיטת חיפה. ● בניגוד לשאר ילדי נהריים' שפנו לחיפה, הועברה רותי בת ה-10 (ששני הוריה שהו בשבי הירדני) למשמרת דודתה (אחות אימה) מרים (עולמי) ספרוקט באשדות יעקב. הכניסו אותי לבית ילדים היא נזכרת, ואחרי שלושה שבועות אשדות הופצה מהאוויר והחליטו לפנות אותנו לחיפה. נסענו מקבוצת כנרת דרך יבנאל במשאיות מרופדות במזרונים. בדרך נפתחה הפגזה ירדנית ואחת המשאיות נפגעה והיו מספר פצועים. קפצנו מהר למטה ורצנו לאורך הכביש כשהפגזים שורקים לידינו. <p>לאחר שחרורו מהשבי בשנת 49 עבר יעקב עולמי עם משפחתו להתגורר בחיפה, ובתקופה זו ערך סקרים ארכיאולוגיים רבים בכרמל, והיה שותף לחפירות הארכאולוגיות של שטקליס במערת כבארה ובנחל אורן. הסקר בכרמל וסביבתו.</p> <p style="text-align: center;">סוף בעמוד הבא</p>	<ul style="list-style-type: none"> רבים כאלה לצערנו) שזוכרים את סיפור נהריים, אולי ימצאו בכך עניין. ● האגם של מפעל החשמל, הסמוך ליתל אור גירה את דמיונם של ילדי נהריים, מתארת רותי והללו נהגו לשחות במימיו ואף לשוט ברפסודות מעשה ידיהם. 'למדתי לשחות עוד בטרם ידעתי ללכת', מתפארת רותי. זאטוטים בני שש שבע המשתכשכים להנאתם במי האגם ללא נוכחות מבוגר אחראי, היה מחזה שכיח למדי. פעם ירדנו מהישוב קבוצת ילדים ושחינו באגם כמעט עד אשדות יעקב, כאשר גובה המים במקומות מסוימים מגיע למטר ויותר. היום זה נתפס בעיני כהפקרות מוחלטת... ● על הגבעה עמד מחנה של חיל הספר של הלגיון הירדני, כאשר בכל בוקר יוצאים ממנו פרשים רכובים על סוסים, לסירים בסביבה. ● נהריים היתה גן עדן לעופות וחיות, בדומה לאגמון החולה של היום, במיוחד בתקופת הנדידה אז פקדו אותו אלפי שקנאים, חסידות עגורים ומה לא. ● ב'שכונת הפקידים' בה התגוררנו היו תריסר מבנים שמוקמו בחצי גורן, כשבמרכזם נטוע פרדס, שם גידל אבא אשכוליות נפלאות, שנקטפו בארגזים מיוחדים ונשלחו לטובת בעלי הבניות בלונדון... ● אני שואל את רותי מדוע החליט רוטנברג להפריד את 'שכונת הפקידים' מהשכונות האחרות של נהריים. רוטנברג מצד אחד היה סוציאליסט, היא משיבה, שדאג לאנשיו ונתן להם שכר הוגן וזכויות (פריגיידים על חשמל מתנת החברה, משכורת 13 לראשונה במשק ואפילו חשמל חינם) מצד שני היה קפיטליסט שהעריך אנשים על פי כישוריהם ומעמדם.
---	--

יעקב עולמי - המשך

כמו כן, ניהל מספר חפירות של התקופה הנאוליתית באזור מישור החוף וכן עסק במחקר על כלי צור מתקופות שונות. מחקריו ראו אור בכתבי עת ידועים בעולם יעקב עולמי נפטר ב- 1990 בגיל 84.

ליקט אבנרון

רותי עולמי ונכדתה בנהריים

לקראת ט"ו בשבט

מתוך יומן 595 - 1939

מה ניטע השנה בחצר אשדות?

אף כי לא נוכל השנה להרחיב את הנטיעה בחצר בגלל צמצום התקציב מצאנו בכל זאת אפשרי להוסיף את הנטיעה הבאה, לפי הסוגים והמקומות:

1. צפצפה מכסיפה, כ-30 עץ בצד המזרחי של הבתים הקטנים מס' 6-3.
2. קבוצות אורן ירושלים, ע"י הבתים הקטנים מס' 11-10 וע"י בניין ז'. סה"כ כ-100 עץ.
3. זיתים – בשטח ערוגות האספסת ע"י הגדר הצפונית ומאחורי קיר המגן של בתי-החמר – סה"כ 52 עץ.

4. רימונים – סמוך לשדרת הדקלים שבכניסה – 20 עץ.

5. שסק – צפונה מהבתים הקטנים – 11-12 עצים ובגן ביה"ס – 25 עצים.

6. איזדרכת – בסביבת המקלחת החדשה ובפינות אחדות – סה"כ כ-30 עץ.

7. פיקוס מבריק – מערבה מהבתים הקטנים -40 עץ

8. עצי פרי נשירים – נוספים לגן עצי הפרי של ביה"ס – 24 עצים.

9. עצים שונים במקומות שונים – 20 עץ.

1. לבד מזה נשתול דשא ברחוב הצריפים מס' 1.

נרבה השנה את צמחי הבצלים ופקעות כגון: איריס, אמריליס, נרקיס, גיאצינט וסייפן. נרבה גם את אוסף הכריזנטמות החורפיות והקיצייות ונוסיף גוונים חדשים של שושנים שיחניים ופוליננטות. נוסיף שטח של גזינה כדי 400 מטר מרובעים ונרבה את גדרות הסנטולינה. אנו משתתפים בהזמנת אוסף צמחים - עצי פרי וצמחי נוי מאלג'יריה – מאזורים הדומים בתכונותיהם האקלימיות לאזור שלנו.

עובדי גן הנוי

והרי התחזית

שנות בצורת שהתמקדו בעיקר בצפון הארץ. שנת 2014/2015 היתה משמעותית מעל הממוצע (באשדות ירדו בה 511 מ"מ). אורי מציין ששנת בצורת מתרחשת כאשר יורדים 75 אחוזים ומטה מהממוצע הרב השנתי. ואגב, החורף הנוכחי בצפון הנגב עומד גבוה, כאשר בלהב ודביר ירדו עד עתה 115 אחוזים מממוצע העונתי.

אורי שואל אותי איך נראים ההרים שמסביבנו, ואני משיב שבעקבות הגשמים האחרונים הם מוריקים והוא מבסוט. בתחילת ספטמבר, הוא שב ומזכיר, אמרתי אצל ליאת רגב שהחודשים נובמבר ודצמבר יהיו שחונים, בינואר יחול מהפך, פברואר עלול להיות ממוצע ומטה, אבל מרץ, חברים, ירביץ עוד מכה יפה, ובסך הכל, בסוף החורף נהיה בממוצע, או אף ממוצע פלוס.

ולגבי אשדות?

אם בסוף האירוע הנוכחי תמדדו 230 מ"מ במצטבר, כפי שאני צופה, יש סיכוי גבוה שתגיעו לממוצע שלכם כלומר כ-400 מ"מ.

אבנרון

גשם, גשם

עד סגירת העלון ביום ה' בבוקר, ירדו באשדות 191 מ"מ (המדידה היא מ-6 בבוקר עד למחרת ב-6 בבוקר), במשך יום ה' – הגשם לא פסק אלא לפרקים.

לפני כשבועיים כשפניתי אליו כמעט כהרגלי לשאול מה תוליד הסופה שעומדת להתרגש עלינו, התנצל אורי בץ שאינו יכול להשיב לשאלתי משום שהוא בדרכו לרופא. יתנסה מחר, ביקשי. זה לא היה קולו המהדהד שכולנו מכירים מהרדיו, ולרגע חששתי שמא השתבשה בריאותו של החזאי המיתולוגי שלנו.

השבוע כששוחחנו, הוא כבר נשמע אחרת לגמרי, עם מיטב ההומור, וביקש למסור ד"ש חם לכל חבריו ומכריו בעמק הירדן, ובאשדות בפרט. ובכן מה צפוי לנו לימים הקרובים? שלישי גשם, חמישי בערב גשם עם טמפרטורות נמוכות ורוחות חזקות (לא סופה) כנ"ל שישי ובשבת סיכוי לגשם קל. ברביעי תהיה הפוגה. בץ מעריך שהמערכת הנוכחית תביא לנו בעמק הירדן סדר גודל של 30-50 מ"מ וזו אינה מערכת הגשם האחרונה של ינואר.

בץ משוכנע שינואר יחזיר אותנו לשפיות, ובסופו נעמוד על הממוצע העונתי. אלה שצעקו 'בצורת, בצורת' קצת הגזימו, הוא מקנטר, וכעת יאכלו את הכובע.

ומה אתה אמרת?

אמרתי אצל ליאת רגב בערוץ 11, והכל מתועד, שהחורף הנוכחי יהיה ממוצע או מעט מעל לממוצע. אני הולך על מודלים של 'נאס"א' שמוכיחים את עצמם בעוד אחרים מסתמכים על שני מודלים: שאחד אומר ממוצע ושני אומר בצורת. זה שאמר 'בצורת' שינה כעת את כל ה-נרסיה. אם לסכם את השנים האחרונות, הרי ששלוש וחצי מהן היו

לצידי רכבת העמק

המתחדשת, אלא על מה שקורה וממשיך לקרות לישובים אשר חיים לצד רכבת העמק החדשה.

בדרך הוא מראיין כל מיני טיפוסים, למשל חקלאים ותיקים, הממוללים רגב אדמה, לשים אותו באצבעותיהם הקשיות ומבינים מיד אם יוכלו לזרוע כבר היום או יצטרכו לחכות יום נוסף כי זו אדמה המכילה חרסית, או בחורונת צעירה שהיא גם אם חד הורית ל-2 ילדים שהחליטה להמשיך לבדה את רפת החלב שאביה השקיע בה המון אהבה, זאת בשעה שבהרבה מושבים מכרו חקלאים את פרותיהם, כי לא יכלו להמשיך באורח חיהם, שעה שהדור הצעיר מסרב להמשיך לחיות כחקלאים הנתונים לגחמתם של שרי חקלאות עריצי לב. או טיפוס שקורא לעצמו "השריף" שאכן לבוש ומתנהג כאילו הוא שריף במערב הפרוע. ערב רב של טיפוסים שונים וגם משונים שעל חלקם הלב ממש כואב, ביחוד כאשר הם נפרדים מהפרות שגידלו וטיפחו, אך אינם יכולים להמשיך ונאלצים להעמיסן על משאיות הלוקחת אותן הרחק.

וצרה חדשה שנוספה לאנשי האדמה הללו, כאשר החליטו על גדרות למען בטחון הרכבת ובעצם ניתקו את השדות המשתרעים משני עברי המסילה; וכדי לעבד את השדות שמעבר למסילה הם נאלצים לעשות עיקוף שלא מתקבל על הדעת. הסרט מעניין מאוד וקצת עצוב, למי שאיכפת לו מהחקלאות שהיתה פה פעם.

את הסרט הזה, וגם את הבמאי שלו, הזמינו עבור מועדון הקשישים של שער-הגולן, ואנחנו, מועדון הוותיקים של אשדות איחוד ומאוחד, קיבלנו הזמנה לבוא ולראות את הסרט. לצערי לא הצלחתי לשכנע אחרים, אז נסעתי לבדי מאשדות איחוד, וזה ממש חבל, כי הזמנת סרט כזה עלתה כמעט 3.000 ₪ ונילי מאוד הצטערה שיותר חברים מאשדות לא הגיעו. שבת שלום

עמליה זיין בת-ארי

אני זוכרת את רכבת העמק, למרות שלא נסעתי בה מעולם. כאשר גרתי עם הורי בכפר חסידים אשר בעמק זבולון, ראיתי אותה חוצה את שדות העמק וממשיכה דרך השדות לעמק יזרעאל, ומשם לבית-שאן ואחרי מעבר קצר בשטח ממלכת ירדן (סמוך לקיבוץ גשר) עברה לעמק הירדן עד לגשר הגדול שע"י אל-חמה ומשם לשטח סוריה בדרכה להוריד את גבינת הברניזה הטובה, שאהבו לאכול עשירי דמשק, אותה יצרו-הכינו אנשי ענף הדיר של אשדות יעקב (מסיפורי עובדי הדיר ז"ל שראיינתי פעם).

לרכבת הזו נקשרו המוני סיפורים מצחיקים, כפי שזוכרים ודאי ילדי המקום הבוגרים. אני שמעתי סיפורים ממיכאל דיין ז"ל, שמאוד אהב לנסוע ברכבת כאשר היה צריך להגיע לירושלים לד"ר טיכו (זה מהמערכון של שייקה אופיר) כדי לתקן את הפזילה שאיתה נולד. שמעתי סיפורים על חבריה שקפצו מהרכבת כדי לקטוף פרחים בדרך והספיקו לקפוץ עליה חזרה בעודה נוסעת, או איך פעם נקלע חמור לפסי הרכבת וכאשר התקרבה זו אליו, במקום לנתר מעל הפס ולצאת לשדה הרחב, המשיך לדהור בכל כוחותיו בין הפסים שעה שמיכאל ונוסעים אחרים צועקים לו: תרד כבר מהפסים, יא חימאר איבן חמאר!! טמבל! או הסיפורים על ילדים רבים שנולדו בישובים לצידי המסילה, כי כאשר היתה הרכבת עוברת בטרם שחר במיוחד בעונת החורף, היו האנשים מתעוררים ויודעים שעדיין מוקדם לקום לעבודה, אז העירו את בת/בן זוגם כדי לבלות בנעימים לפני הקימה לעבודה וכתוצאה מפעילות נעימה זו, נולדו ילדים רבים.

חלקכם ודאי ראה את הסרט שעשה יונתן פז על "רכבת העמק" הראשונה. מכיוון שהוא מגיע מדי שנה לפקוד את קברם של הוריו הקבורים בקבוץ הולדתו מזרע, שם לב לפתע לגשרים, מעקפים וכבישים חדשים שהחלו להיבנות, ולשאלתו 'מה בונים כאן'? ענו לו 'את רכבת העמק החדשה'. יונתן התלהב והחליט לעשות סרט נוסף שנקרא "לצידי רכבת העמק". כלומר לא ממש על הרכבת

למען הסדר הטוב

נביחות - שוחחתי עם בעלי הכלבים והעניין נפתר לעת עתה. יש לי אורך רוח.

ברצוני לבשר לציבור ש-גינת סולומון, שעסקה בהתנדבות ביישוב בכולו בהטענת השקיות במתקנים, ביקשה להפסיק זאת בטענה שאנשים מעליבים אותה בסגנון: 'עוד פעם זו עם השקיות של הכלבים'. אז לקחתי את המשימה על עצמי. בתחילת הדרך הצבנו ארבעים עמדות, כל עמדה מחירה 300 ₪. עם הזמן הורדו כמחציתן (חלקן נמכרו לקיבוצים שכנים) והיום נותרו על כנן 20 בלבד. לפני כשבוע התברר לי שלאורך הישוב כמעט ואין שקיות. הדבר נשמע לי קצת מוזר. למחרת פוגשת אותי מישהי שבעבר התנגדה לנושא ושואלת 'למה אין שקיות ליד עמדת הפלאפל'. אחר כך שמת לי לב שגודלה של שקית כלבים זהה בגודלה לזו של מנת פלאפל, וחשבתי אולי אותה גברת נוטלת את השקיות למטרה אחרת לגמרי...

נראה שלאור היעליהום' שהיה נגדי בעקבות הנושא, אומר ברקאי, החליט מי שהחליט שבהזדמנות זו שעושים תאורה חדשה לישוב, זה הזמן להוריד את העמודים שעליהן הוצבו המתקנים. ברגע שזיהיתי את הבעיה, פניתי למזכיר והיום הציוד הזה מוחזק אצלי במחסן, למעט שני מתקנים שנותרו זרוקים, ובקרוב אשים אותם חזרה. אנשים חייבים להבין שלא ניתן להטיל קנס על בעל כלב שסרח, אם אין בסביבת מגוריו תיבה לשקיות.

שמע: אבנרון

ישראל ברקאי הוא איש של סדר ומשמעת. כעת הוא מבקש בשם הועדה שבראשה עומד- **ועדת תרבות חיים** - להסדיר את נושא הכלבים. לאחר שנושא 'השקי קקי' ירד מעט מן הכותרות והאופניים החשמליים פסקו כמעט מלזמזם, מבקש ברקאי עתה לאכוף את נושא שוטטות הכלבים, האסורה על פי חוק, ואם אפשר להפסיקה לחלוטין. על פי החוק, מסביר ברקאי, כלב אמור להיות קשור או בחזקת בעליו, וברגע שבעליו מתיר לו, ביוזעין או שלא, להסתובב חופשי ברשות הרבים, הרי שהוא עובר עבירה. במקרה כזה של כלב המשוטט ברשות הרבים, יכול כל מי שחש עצמו נפגע, לפעול כדלקמן: להכנס לאפליקציית המועצה האזורית עמק הירדן (סמל המועצה), שם ייפתח עבורו חלון עם שמונה לחצנים לחץ על האייקון 'דווח למוקד' ומיד אחריו יופיע מסך לבקשת פרטים אותם עליך למלא. ברובריקה של 'מהות התלונה' תתבקש ללחוץ על עיגול קטן שמשמאלו יופיעו רשימת תלונות. בחר את המבוקש. בהמשך יש אייקון של מצלמה, ברגע שתלחץ עליו ניתן לצלם את המפגע. אם הכל עבר בהצלחה תופיע מספר תלונתך ואז חובת ההתייחסות למפגע עוברת למועצה. פקח מטעם המועצה יגיע ליישוב תוך זמן סביר, יאתר את הכלב שבנדון, וינקוט באמצעים שמעמיד לרשותו החוק (קנס כספי, הכנסת הכלב להסגר וכיו'). הבעיה קריטית שבעתיים במקרה של כלבים לא מוכרים המשוטטים ביישוב ויש חשש שנגועים בכלבת. אם לחבר יש בעיה להתלונן, אני (ישראל) בשם הועדה, מוכן לעשות זאת במקומו, ואין לי עם זה בעיה מוסרית, כי חוק הוא חוק, וכלב שמשוחרר מהווה עבירה. נקודה.

איזה נסיון נצבר אצלכם בעקבות הכנסת ערכות שקי-קקי לפני כשנתיים?

חלק מהציבור הפנים את הנושא ומתנהג למופת אבל צריך להמשיך לחנך את בעלי הכלבים האחרים שהם נגד העניין. עם זאת, יש שיפור משמעותי שאנשים הולכים לטייל עם כלבים קשורים. יש תזוזה גם בנושא

חדש על המדף

מסיפורי הספרייה

מנהרת היונים: מסיפורי חיי / ג'ון לה קארה

"מסופר בלהט של מספר סיפורים אמן – דרמטי ומצחיק לסירוגין, מקסים, נוקב ומלנכולי" (הניו-יורק טיימס)

נערת התא / ליסה סי

"בזכות תיאור מורכבות הקשר בין אמהות לבנותיהן... הקריאה ברומן היא מרגשת ונוגעת ללב."

אפשרויות של שנינו / לורה בארנט

ספר-רומן על החלטות שאנחנו מקבלים לאורך חיינו, בלי שנוכל לשער זאת השלכותיהן. על בחירות, על ויתורים ועל המחירים שהם גובים.

בוגד / יונתן דה שליט

וידוי אחרון של קשישה גרמנייה חושף סוד מצמרר: בצמרת הממשל בישראל יש בוגד! זהו מותחן ריגול ישראלי מבריק ומשובח.

התיקנים / יו נסבו

גופתו של שגריר נורווגיה בתאילנד התגלתה בחדר מלון מפוקפק בבנגקוק כשסכין נעוץ בגבה.

נפלאות הזיכרון ותעתועי השיכחה / ניצה אייל

הספר עוסק בזיכרון על סוגיו השונים ובמצבי שיכחה המוכרים לכולנו. הוא מגשר בין ממצאי מחקרים עדכניים לבין שאלות יומיומיות.

קללת דרעי / מרדכי גילת

הסודות שלא סופרו על הפרשה הפלילית האפלה ביותר בתודות הפוליטיקה הישראל.

א) כבר יותר משנה אני באה לספרייה בימי שלישי אחה"צ, לאחר שכמה וכמה אמהות ואבות ביקשו ממני לפתוח כדי שיוכלו לבוא עם ילדיהם לספרייה וגם לטובת מי שלא יכול לשאול ספרים באמצע השבוע. נענית בשמחה, ואכן, כמו כרגיל, בתחילה היגיעו וכולנו נהנינו. לא חלפו להם מספר שבועות, אני הגעתי, ומי לא בא? רוב הזמן אף אחד... ואז... ביום שלישי האחרון, בדיוק כשחלטתי להודיע (איני יודעת למי), שאני מפסיקה את האחה"צ, התמלאה הספרייה, אפילו סבא **אלי פאר** היגיע עם נכדותיו. ואז באה האמירה: **לא ידעתי, מאיפה לי דעת!?**

ובכן: שוב פעם, אני מודיעה בזאת שהספרייה פתוחה לכולם בימי שלישי אחה"צ. משעה 16.00 ועד 17.30. ורק קוראי העלון יהיו יודעי סוד. ובאופן חד פעמי אפשר לגלות גם לאלה שלא קוראים עלון ואח"כ אומרים: לא ידענו ולא שמענו – ואני אשמה.

ב) לאחר שפיניתי את המרפסת הספרייה עמוסת הספרים ל"כל דחפין" (יש לקרוא את העלון הקודם כדי לדעת מדוע המרפסת פונתה זמנית) יחד עם **ישי הגדול** החלטנו להעביר את ספרי ה"כל דחפין" לחדר האוכל. ואכן על שולחנות בפואיה מונחים ספרים וכל אחד ואחת, מכל הגילים ורבדי החברה ומכל הקריטריונים: חברות וחברים עכשיו ולעתיד, מטפלות ומטפלים מכל התחומים, עובדי החקלאות, עובדי חוץ ועובדי לוג.

אצלינו פולם שווים וכולם זכאים, אפילו עובדים זרים. (היזהרו מדרעי ומביבי)...

וברוח אופטימית זאת נגיד ונאחל בריאות, טוב ושלוה ובעיקר שבת שלום, מחכות ומחכים לכן ולכם

הספרייה – הספרים – האותיות

ברוריה

מי ומה באשדות

ותעשה הכל כדי שנהנה ממיטב הזכויות שהחוק מאפשר לנו. אם תרצו - 'תסמונת מטפלת' במובן הכי החיובי של המילה.

אם מדברים על חו"ל, אז הנה דוגמה ליותר. איציק גל שלח את רעייתו בגפה אל מעבר לים כי הוא עסוק בימים ובלילות בקבלת המלטות ברפת, ולא יכול היה להתפנות לזוטות מעין אלה...

מועדון הזמר של שרה'לה שרון ידע שיאים רבים במהלך הקריירה ארוכת השנים, אך בשישי האחרון נשבר שיא נוסף. היה זה כאשר באי המועדון חגגו לכוהנת הזמר העברי יומולדת שבעים (התאריך הרשמי הוא רביעי לפברואר). בין הנואמים בלט עמנואל עמיבר החרזן וההיסטוריון הבלתי נלאה, יונתן אלטר בשם המשפחה; אבל הגדיל לעשות יעקב שרון 'בעלה שלי', שכאשר נקרא בתורו לברך אמר: 'אני רוצה להגיד ש... רוצה להגיד ש... טוב אני מאד מתרגש אז אקרא מן הנייר'. ואז הוציא מכיסו פתק ואמר 'מזל טוב' וזהו. ואז נתן לשרה את הנייר והיא אמרה: אבל לא כתוב על זה כלום... והקהל נפל מהרגליים מרוב צחוק. והיא עוד מלינה עליו שבהופעות הוא לא מאפשר לה לנשק גברים...

הימים האחרונים של ינואר מצטיינים במזג אוויר 'אנגלי' שמתאפיין בעננות, קור וגשם דק שכמעט לא מפסיק לרדת. בין ארוע גשם אחד למשנהו, מצליח צוות הגד"ש בראשות ירון ממן הבלתי נלאה, להכין במהירות שיא שטחי האבטיח לייעודם.

את life!

עלון 1507

עריכה ומי ומה – אבנר רון
איור ושער – אירית גל
צילום עלון – אתי רון

חוקו של קיבוץ, כמו של שרשרת, נמדד על פי החוליה החלשה שלו, ומעשה שהיה כך היה. בשבוע שעבר בעת ששבתי מנסיעה, נגלה לי מחזה מדכא. 'קוליסים' עמוקים של משאית כבדה חרצו את הדשא המוביל מכביש המערכת דרך בית 16 בואך בית 25. על פי עובי ועומק החריצים נקל היה להסיק שמדובר בפעולה שלא בוצעה באופן 'ספונטני', בעיקר לאור העובדה שהדשאים באותו בוקר היו ספוגים גשם. למען הסר ספק תעדתי את הממצאים במצלמתי ושלחתי לשר התשתיות והמקומי מר בן פורת. תשובתו של הלה לא אחרה לבוא. 'לפעמים המטרה מקדשת את האמצעים', כתב, 'והרעפים הם לטובת החלפת גג בחירום לטובת משפחה שפונתה מבית 25. מקווים שהדשא יתאושש, ושנוכל להחזיר את דיירי הבית בזמן הקרוב ביותר'. סוף ציטוט.

ואכן במבצע שארך יומיים זריזים, הוחלפו רעפי הגג הסורר, הדולף והמרקיב, ברעפים חדשים ונוצצים, ומשפחת גל הצעירה שבה לשכון במעונה. ואשר לדשאים החרוצים? אלה קיבלו מנת אדמה נאה ויתאוששו במהרה מן הטראומה. אחרי זה חשבתי איזה מזל היה לנו **שדובי** נמצא בעת הזו בהודו, ונחסכו ממנו המראות הקשים...

זה מצטרף אל ארוע תשתיתי נוסף שהעסיק את המערכת בזמן האחרון ב'חווה הסינית', שם התברר שכל נסיונות אגודת המים וגורמים אחרים 'לא לפי' את המים החמים להתנהג כמו במדינה מתוקנת לא צלחו, ורק אחרי בדיקות חוזרות ונישנות, ונישנות וחוזרות, נמצאה הסיבה לתקלה שבגינה כבר שמונה שנים נעלמים המים החמים לבטן האדמה מבלי להותיר עקבות. אז אחרי שנפתרו רוב בעיותיה של אשדות, ניתן היה להתכנס בערב חורפי במועדון לחבר לשיחה רגועה מלווה במרק נהדר, תוצרת ההדסיות (אופיר וקיים) וישי יחיאלי, ולהאזין ברוב קשב להסבריו המאלפים של נציג התק"צ אודות לשינויים הצפויים לנו בנושא הביטוח הרפואי. והכל בזכות זהר זאבי יחיאלי שלמרות שמשרתה לא הורחבה, עושה